

DIYANET DERGİSİ

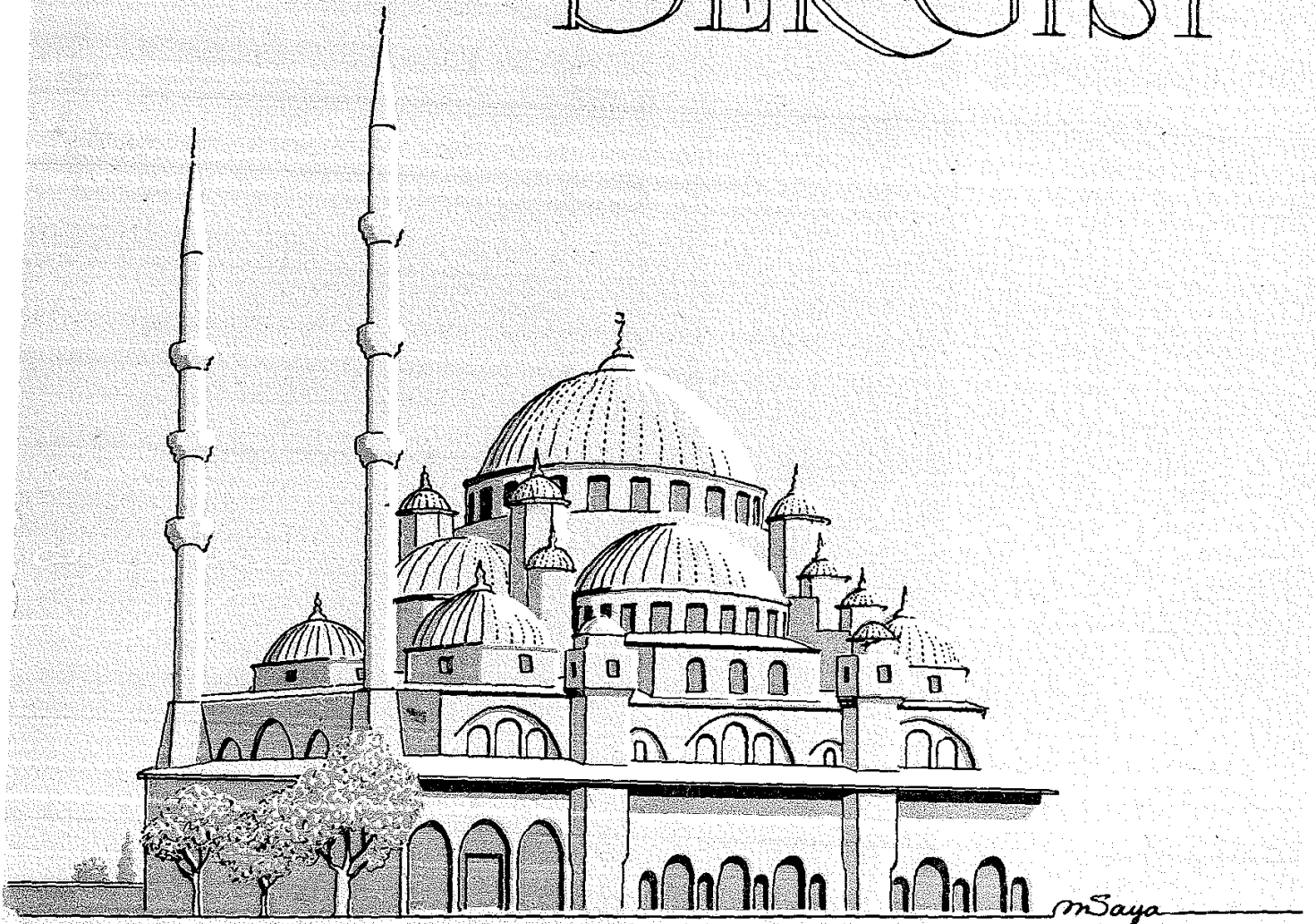
1966

5

Diyanet

İŞLERİ
BAŞKANLIĞI

DERGİSİ

DİNİ - AHLAKİ - EDEBİ - MESLEKİ AYLIK DERGİ

5. Cilt

Ocak - Şubat 1966

1, 2. Sayılar

RAMAZAN BAYRAMI

Ahmet YÜZENDAĞ

Yüce Tanrı'ya kulluk ödevlerini, yapabildikleri kadar yapmış, çevrelerine ellerinden geldiği kadar yararlı olmuş müslümanların eriştikleri saâdet sonsuzdur. Huzurla idrak ettiğimiz Ramazan Bayramı, onların anlayışı davranışlarıyla bir kat daha değeri olacaktır.

Ramazan ve Bayram... Birbirini ne güzel tamamlıyorlar. Bayram günleri, neş'e ve sevinç günleridir. Güzel güzel giyinip, tatlı yiyip tatlı konuşma günleridir. Eşin dostun arandığı, kimsesizlerin ve düşkünlerin hal ve hatırlarının sorulduğu günlerdir.

Bir bakıma bayramlar; yoksullarla çocuklar içindir. Zira onları sevindirmek, acılarını paylaşmak, aralarında bulunmak gerçek bir insan için en büyük hazdır. Bu hazı tatmak da bayram sevincini renklendirir.. İnsanlar arasındaki birlik ve düzenin, karşılıklı anlayış ve sevgiyle kurulabileceği açık bir gerçektir. Karşılıklı sevgi, maddî yahud manevî yardımlaşma ile olabilir. İnsanların birbirine içten gelen duygularla, güler yüz göstermeleri, gönül almaları, selâmlaşmaları, musâfaha etmeleri, candan kucaklaşmaları, birlikte yiyip içmeleri bu sevgiyi arttırır.

Bayramları, yalnızca kendileri için getirenler, her şeyin en iyisini giyerek, yiyerek; üstelik bunları bir övünme vasıtası sayanlar bilmelidirler ki, bayramların gerçek mânâsı bu değildir. Peygamberimiz Hz. Muhammed (Salât ve selâm ona), bayram günlerine ayrı bir önem verirler bu günlerde pek çok duygulanırlardı. Peygamberimize göre : komşusu çeşitli ıztıraplar içinde çalkanan bir mü'min, ona yardım elini uzatmaz, kendi zevk ve eğlencesini düşünür, gününü gün etmiye çalışırsa, o insanın îmanı tam sayılmazdı. Bu düşünceyi hadîs-i şerîflerinde de belirtmişlerdir.

Peygamberimiz, bayram sabahları daha erken kalkarlar, yıkanır, temiz - pâk giyinirler, güzel kokular sürünürler ve büyük bir şevkle namaza giderlerdi. Namazlar kılınıp, tebrikler kabul olunduktan sonra evlere dönülürdü. Fakat Peygamberimiz çok zaman yolunu uzatır, böylece çok insan görür ve çok insanın gönlünü alırlardı. Çocuklara ayrı bir ilgi gösterirler, onları içten gelen sevgi ve şefkatle okşarlardı. Oyunlarını seyrettiği, sevinçlerine katıldığı rivayet olunur.

Ne güzel şeydir, bir kimsesiz ihtiyarın bayram sabahında elini öpmek yahud fakir bir yavrunun sırtını okşayıp, "Yalnız ve sahipsiz değilsin" der gibi gözlerinin içine bakmak, bakmak... Hele cebine biraz harçlık koymak...

Ramazana vedâ edip, Bayram'a ulaştığımız bu günde bir noktaya temas etmek istiyorum: Evet, Ramazan boyunca bedenimizi ve nefisleri-

İSLÂMDA MEDENİYET VE ÇALIŞMANIN ÖNEMİ

Doç. Dr. İbrahim Ağâh ÇUBUKÇU

Bir çoğumuz bu günkü İslâm âleminin durumuna bakarak İslâmiyetin insanları tembelleğe götürdüğünü sanırız. Hiç değilse halkın çoğu müslüman olan devletlerin geri kalmasının sebebini İslâmiyette ararız. Bu yüzden din denince dudak büküp geçeriz. Veyahutta dinin zararlı olduğu inancına vardığımızdan İslâmiyete karşı da durum alırız. Fakat biraz İslâm medeniyeti tarihi okusak ve gerçekten İslâmiyeti inceleysek bu türlü düşünüş ve davranışın karşısında oluruz.

Burada her şeyden önce belirtelim ki İslâmda aklî, ilmî ve felsefî çalışmalar ortaçağ Avrupasından çok evvel başlamıştır. Henüz sekizinci yüzyılda Müslümanlar eski Yunan kültürü ile temas imkânı bulmuşlardı. Hele dokuzuncu yüzyıl başında belli başlı bütün Yunan düşünürlerinin eserleri müslümanlarca tanındı ve Arapçaya çevrildi. Daha sonraları Meşşâiyyûn denen filozoflar Kur'ân'a, Aristo ve Eflâtun'a dayanan felsefî düşüncelerini alenen yaymak imkânlarını buldular. Kindî, Fârâbî ve İbn Sînâ gibi büyük filozoflar Yunan düşüncesini körü körüne taklit etmediler, Felsefelerinde Kur'an'dan da faydalandılar. Aklı ön plânda tu-

mizi perhize tabi tuttuk. Sırf Allah rızasını kazanmak için birtakım arzû ve heveslerimizden uzaklaştık. Haram yememek, kötü iş yapmamak için elden geldiği kadar çalıştık. Dikkat olunursa, sarhoşluk ve ondan doğan feci olaylar, hattâ trafik kazaları hayli azaldı. Helâlinden kazanmak, çocukluğuna iyi davranmak, herkesle iyi geçinmek gibi âdetler çoğaldı. Ama iş bununla bitmedi. Gerçek olan bu iyi huyların devamlı olmasıdır. Peygamberimiz :

“Allah katında en makbul işler-az da olsa-devamlı olarak yapılan hayır ve ibâdetlerdir.” buyuruyor.

Değerli müslümanlar, mes'ut yarınlarını çeşitli fedakârlıklara katlanarak hazırlama yolunda olan soylu bir milletimiz var. Ve üzerinde yaşadığımız cennet kadar güzel bir vatan... Bütün çabalarımız, bütün düşüncelerimiz, bu vatanın ve bu milletin kalkınması, gelişmesi için olmalıdır. Birlik, beraberlik ve anlayış içinde yaşamak başlıca emelimiz olmalıdır. İşte o zaman daha mes'ud oluruz ve işte ancak o zaman her yeni gelen bayram bizlere daha çok sevinç ve huzur getirir.

Bu mübârek Ramazan Bayramı'nın, milletimiz, memleketimiz ve bütün İslâm, hattâ insanlık dünyası için hayırlı, bereketli olmasını Cenâb-ı Hak'dan dilerim.